

БАТЛАВ.
НИЙСЛЭЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗРЫН
ДАРГА

Р.Энхтайван
Р.ЭНХТАЙВАН
2024 оны 03 сарын 25-ны өдөр

**ОЙЖУУЛАЛТ, ОЙН НӨХӨН СЭРГЭЭХ ХАМГААЛАЛТЫН
АЖЛЫН ДААЛГАВАР**

Дугаар:01

2024 оны 03 сарын 25 өдөр

Улаанбаатар хот

	Шалгуур
Ойжуулалтын ажил гүйцэтгэх аж ахуйн нэгж, байгууллагыг сонгон шалгаруулахад харгалзах үзүүлэлтүүд	Ойн мэргэжлийн байгууллагын гэрчилгээтэй байх. <i>/мод үржүүлэх, ойжуулах ойг нөхөн сэргээх зөвшөөрөл/</i>
	Ойжуулалтын ажил хийх мэргэжлийн боловсон хүчинтэй байх <i>/тэдгээрийг баталгаажуулах/</i> байгууллагадаа 3-оос доошгүй жил ажиллаж, нийгмийн даатгалын төлөлт хийгдсэн байх.
	Хөнөөлт шавж, түймэрт нэрвэгдсэн, мод бэлтгэсэн талбайг шилмүүст модны бортоготой тарьцаар нөхөн сэргээх, ойжуулалтын ажилд шаардагдах бортоготой шилмүүст модны тарьцын нөөцтэй МҮГ-ын талбайтай байх. Стандартын шаардлага хангасан тарьцыг нотлох баримт, зураг, МҮГ-ын гэрчилгээ, кадастрын зургийн хамт ирүүлэх.
	Сүүлийн 3 хүртэлх жилийн хугацаанд гүйцэтгэсэн ажлын жагсаалт, тэдгээрээс гүйцэтгэсэн ижил төстэй ажлын өртөг, хугацаа, байршил, бүрэн гүйцэтгэсэн болохыг тодорхойлсон өмнөх үйлчлүүлэгчийн тодорхойлолт; <i>/2021, 2022, 2023 он тус бүрд хийсэн ажлын гэрээ, акт, гэрээ дүгнэсэн протокол, ажлын хэсгийн тэмдэглэл хавсаргах/</i>
	1 га талбайн ойжуулалтын ажилд стандартын шаардлага хангасан 2-3 настай шилмүүст модны 1300 ширхгээс доошгүй бортоготой тарьц байхаар тусгаж өгнө.
	Ойжуулалтын ажилд шаардлагатай ажлын багаж, хэрэгсэл, техник тоног төхөөрөмжийн талаарх мэдээлэл; <i>/баталгаажуулах/</i>
	Ойжуулалтын ажлыг гүйцэтгэх улирлын болон түр ажилчдыг дадлагажуулах;
Бэлтгэл ажил	Ойжуулалтын ажилд хэрэглэгдэх техник тоног төхөөрөмжүүдийн техник үйлчилгээг бүрэн хийн ажилд гарахад бэлэн болгох;
	Ойжуулалтын ажлын технологийн карт, дараалал боловсруулан ажилчдад танилцуулах, мөрдөх <i>/технологийн дарааллын загварыг хавсаргав/</i>
	Ойжуулах талбайг хашиж мал бэлчихээс хамгаалах; <i>/1500 метр хашаа/</i>
	Ойжуулах талбайг цэвэрлэх <i>/унанги, гишүү, хог/;</i>
	Ойжуулалтын ажлыг гүйцэтгэх улирлын болон түр ажилчдад ажил гүйцэтгэх технологи болон хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны талаар зааварчилгаа бэлтгэн өгөх;
Ойжуулалтын ажлыг гүйцэтгэх улирлын болон түр ажилчдад ой хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх	

	<p>талаар анхааруулга өгөх;</p> <p>Тарьцыг бойжуулах талбайгаас ухаж авах, тээвэрлэхэд бэлдэх;</p> <p>Тээвэрлэх, суулгах үед үндэсний систем хатахаас хамгаалах арга хэмжээ авах, тарьц хадгалах нүх шуудуу бэлдэх;</p> <p>Ойр орчмын иргэдэд мал бэлчээхийг хориглох талаар танилцуулга, уулзалт зохион байгуулах</p>
Ойжуулалт хийх	<p>“Мод сөөгний тарьц. Техникийн шаардлага” MNS 6140:2010 стандартад нийцсэн шилмүүст модны тарьц ойжуулалтын ажилд хэрэглэх.</p> <p>Ойжуулахаар сонгосон талбайд зонхилон ургаж буй шилмүүст модны бортоготой тарьцаар ойжуулалтын ажлыг хийж гүйцэтгэнэ.</p> <p>Ойжуулалтын ажлыг газар гэссэний дараа 05-р сарын 15-аас 06-р сарын 01 хүртэл хийх бөгөөд, шаардлагатай тохиолдолд нөхөн тарилтыг 09-р сарын 20-аас 10-р сарын 10-ны дотор хийх, 10-р сарын 15-ны дотор хүлээлгэн өгөх.</p> <p>Ойжуулалтын талбайн байршил хавсралт 1;</p> <p>Ойжуулалтын шигүүрэл: Мод хооронд 2 метр, эгнээ хооронд 4 метр байхаар тооцон 1 га талбайд 1300 ширхэг байхаар тооцож тарилт хийх, эгнээ хооронд 4 метр байхаар утас татаж жижиг талбайнуудыг 4x2 метрийн зайтайгаар жигд байрлуулан тарьцын нүх гүн 40-60 см, өргөн 20-40 см нүхийг ухаж хөрсийг бэлтгэх;</p> <p>Хөрсний чийг тохиромжтой хувиас доогуур тохиолдолд услагаа хийх</p> <p>Хөрсний өнгөн хэсгийг эрдсийн давхарга хүртэлх бүх шатах материалыг бүрэн зайлуулж хагалан харлуулсан зурвас байгуулах, зурвасын өргөн дунджаар 1,5-3 м, ойн захаас 10-20 м зайтай, зонхилох салхины чиглэлийн хөндлөн байх зэрэг нөхцөлийг тооцох</p> <p>Ойжуулалтад таригдсан модны талбайн зураглалыг боловсруулах, мэдээллийн самбар байршуулах;</p>
Ойжуулсан талбайг хүлээлгэн өгөх.	<p>Ойжуулалтын ажлын явцын хяналтыг захиалагч байгууллагаас томилогдсон ажлын хэсэг хийж гүйцэтгэнэ.</p> <p>Ойжуулсан талбайг захиалагч байгууллагад акт үйлдэн хүлээлгэн өгнө. Актыг 3 хувь үйлдэнэ. Захиалагч байгууллагаас томилсон ажлын хэсгийн гаргасан актыг үндэслэн тарьсан тарьц, суулгацын амьдралт 75.0 хувиас дээш байвал уг ажлын гүйцэтгэлийг хангалттай гэж үзэн хүлээн авна.</p> <p>Амьдралтын хувийг тогтоохдоо Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2013 оны 03 дугаар сарын 29 өдрийн А-96/71 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралт “Ойжуулалт, ойн аж ахуйн арга хэмжээний ажлыг төлөвлөх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, таримал ойг үнэлэх, улсын ойн санд худалдан авах, өмчлүүлэх” журмын дагуу жишиг талбай байгуулан тооллого явуулна;</p> <p>Ойжуулалтын ажлыг хүлээн авахдаа гэрээний ерөнхий ба тусгай нөхцөлийн дагуу зөрчил, гологдлыг арилгасны дараа “Ойжуулалт, ойн аж ахуйн арга хэмжээний ажлыг төлөвлөх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, таримал ойг үнэлэх, улсын ойн санд худалдан авах, өмчлүүлэх” журмаар батлагдсан актын</p>

	<p>дагуу хүлээн авна. Ажлыг гүйцэтгэх хугацаанд тухайн газар нутгийг хариуцсан байгаль хамгаалагч хамтран ажиллана.</p>
<p>Зөрчил, гологдол арилгах.</p>	<p>Тарьсан тарьц нь 50-74,9 хувийн амьдралтай ургасан бол гүйцэтгэгч өөрийн зардлаар 90 хувь хүртэл нөхөн тарилт хийж, актаар хүлээлгэн өгнө.</p> <p>Тарьсан тарьц нь 25-49,9 хувийн амьдралтай ургасан бол гүйцэтгэгчид урьдчилгаагаар олгосон норматив зардалд хүрэхүйц шаардлагатай нөхөн тарилтыг гүйцэтгэгчийн хөрөнгөөр хийлгэж дараа жилийн намар хүлээж авна.</p> <p>Тарьсан тарьц нь 24,9 хүртэл хувийн амьдралтай тоологдсон тохиолдолд уг ажлыг хангалтгүй гүйцэтгэсэн гэж үзэж гүйцэтгэгчээр ойжуулалтын ажлын урьдчилгааг эргүүлэн төлүүлнэ.</p>
<p>Тайлан боловсруулах.</p>	<p>Ойжуулалтын ажил гүйцэтгэсэн тайланг захиалагчид 3 хувь ирүүлнэ. Тайлан дор дурдсан бүрдэл хэсгүүдээс бүрдэнэ.</p> <p>Үүнд:</p> <p>а/ “Ойжуулалтын ажил гүйцэтгэсэн тайлан”;</p> <p>б/ 1:50000-ны масштабтай Ойжуулалтын ажил явуулсан талбайн зураг;</p> <p>“Ойжуулалтын ажил гүйцэтгэсэн тайлан”-д:</p> <p>Ойжуулалтын ажлын үе шат тус бүрээр хийсэн ажлын гүйцэтгэл, ойжуулалтын ажлын технологийн дараалал, тарилтын схем, тарьц, суулгацын стандартын шаардлага хангасан байдал, ажил гүйцэтгэсэн хугацаа, ажиллах хүчин, ажлын өдөр тутмын гүйцэтгэл, тавьсан хяналт зэрэг мэдээллийг багтаана. Дээж талбайн тооллого болон бусад судалгааны ажлын үед авсан гэрэл зураг, ойн төлөв байдлын зураг, ойжуулсан талбайн ерөнхий байдлын зургийг тайланд хавсаргана.</p> <p>“Ойжуулалтын ажил явуулсан талбайн зураг”-т:</p> <p>Хэсэглэл, ялгарлын хил, дугаар, талбай, газрын төрлийн ангилал тэмдэглэгээ, модны төрөл, насны бүлэг, газар ус, уул, өндөрлөг тоотын нэр, газар зүйн байрлалын солбицлын торлол, зургийн масштаб, проекц, таних тэмдэг эдгээрийг ой зохион байгуулалтын технологийн зааварт заасан стандартын дагуу гүйцэтгэж оруулна.</p> <p>Тайланг захиалагчийн хүлээн авах ажлын хэсгийн хурлаар хэлэлцүүлэн хүлээлгэн өгнө. Хэрэв тайланд зөрчил гологдол илэрсэн бол түүнийг арилгах үүргийг гүйцэтгэгч хүлээнэ. Зөрчил гологдлыг арилгасан тухай төслийн менежер мэдэгдэл гарган дахин хурлаар хэлэлцүүлэн хүлээн авсны дараа эцсийн шатны санхүүжилтийг олгоно.</p> <p>Зураг боловсруулалтын ажлыг Засгийн газрын 2009 оны 1-р сарын 28- ны өдрийн 25-р тогтоолын дагуу олон улсын WGS-84 солбицлын систем, өндрийн сүлжээний Балтийн тэнгисийн тогтолцоог, том дунд масштабын байр зүйн зураглалд дэлхийн хөндлөн меркаторын UTM (UNIVERSAL TRANSVERS MERCATOR) тусгагийг хэрэглэнэ. Ойжуулалтын ажлын тайлан болон зургийн shp.файлуудыг цахим хэлбэрээр ирүүлнэ.</p>
	<p>“Ойжуулалт, ойн аж ахуйн арга хэмжээний ажлыг төлөвлөх, зохион байгуулах, санхүүжүүлэх, таримал</p>

<p>Дараа жилийн арчилгаа, хамгаалалт</p>	<p>ойг үнэлэх, улсын ойн санд худалдан авах, өмчлүүлэх” журмын дагуу ойжуулсан талбайгаа 3 жилийн хугацаанд арчлан хамгаалж ургуулах бөгөөд энэ үзүүлэлтийг дараагийн ойжуулалтын ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулахад нэг шалгуур үзүүлэлт болгоно. Шаардлагатай үед нөхөн тарилт хийх, хашаа хамгаалалтыг сэргээх, усалгаа хийх, түймэр хөнөөлт шавжаас хамгаалах арга хэмжээ зохион байгуулах, хөл газрын ургамалтай тэмцэх, хөрс сийрүүлэх зэрэг арга хэмжээг 3 жилийн хугацааны турш хийж гүйцэтгэнэ.</p>
	<p>Хамгаалалтын хашааны загвар хавсралт 2; /1500 метр хашаа барих/</p>
	<p>Ойжуулсан талбайг арчлах ажлын зардлын тооцоо хавсралт 3;</p>
	<p>Ойжуулалтын талбайд мал бэлчээхийг хориглосон анхааруулга бүхий самбар байрлуулах;</p>

Хянасан:

Ч.Дамбасүрэн

Ойн хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн

Боловсруулсан:

Н.Тамир

Ойн хэлтсийн Ойжуулалт нөхөн сэргээлт, ашиглалт хариуцсан мэргэжилтэн

Нийслэлийн Байгаль орчны газрын даргын 2024 оны 3 дүгээр сарын 26 ны өдрийн 1. дугаар "Ойжуулалт, ойн нөхөн сэргээх хамгаалалтын ажлын даалгавар" хавсралт 2

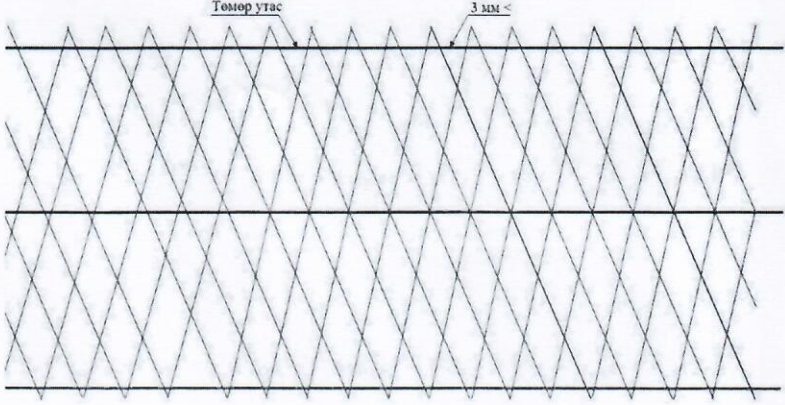
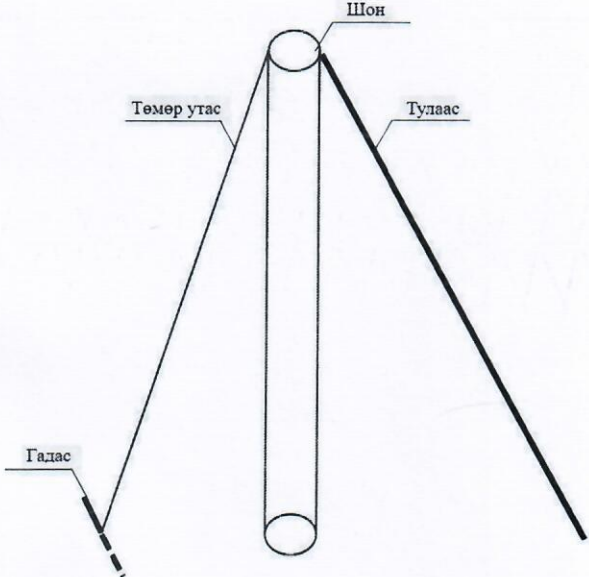

ХАМГААЛАЛТЫН ТӨМӨР ТОРОН ХАШААНЫ ШААРДЛАГА

Нийслэлийн нутаг дэвсгэрт ойжуулалт, ойн зурвас, нөхөн сэргээлтийн ажлын чанарыг сайжруулахад удаан эдэлгээтэй, чанарын шаардлага хангахуйц хамгаалалтын хашаа барих шаардлагатай.

Хамгаалалтын төмөр торон хашааны хийцийг доорх хүснэгтээр үзүүлэв (Хүснэгт 1).

№	Материал	Зураг	Тодорхойлолт
1	Төмөр болон шахмал хуванцар шон		<ul style="list-style-type: none"> • Төмөр хийцтэй хашааны шонгийн диаметр 40 мм-ээс багагүй, • Шахмал хуванцар шонгийн диаметр нь 10 см-ээс багагүй байх (шонгийн нийт урт 2 м)
2	Хашааны төмөр тор		<ul style="list-style-type: none"> • Хашааны торны нүхний хэмжээ 6 см*6 см-ээс ихгүй, 1.5 м өндөртэй, төмөр утасны бүдүүн 4 мм-ээс багагүй байх • Хашааны шон хоорондын зай 3 м-ээс ихгүй байх

3	Төмөр утас		<ul style="list-style-type: none"> Хашааны дээд, дунд, доод хэсгээр 3 мм-ээс багагүй бүдүүнтэй төмөр утас эсвэл өргөст тороор чангалж бэхлэх
4	Бэхэлгээ хийх арга, материал		<ul style="list-style-type: none"> Хашааны өнцгийн шонд дотор талаас нь тулаас хийж, гадна талаас нь төмөр утсаар татаж, чангалан бэхлэх
5	Шон суулгах нүхний хэмжээ, орох материал		<ul style="list-style-type: none"> Шонгийн нүхийг 50 см гүн ухаж, 20 см-аас багагүй диаметртэй, 0.5-1.0 см хэмжээтэй хайрга бүхий цементэн зуурмагаар дүүргэж, чигжинэ.

Нийслэлийн Байгаль орчны газрын
даргын 2024 оны 3 дүгээр сарын 16-ны өдрийн
1 дугаар "Ойжуулалт, ойн нөхөн сэргээх
хамгаалалтын ажлын даалгавар" хавсралт 3

Шилмүүст модны бортоготой тарьцаар ойжуулсан талбайг арчлах
ажилд зарцуулагдах зардлын товчоо

Шилмүүст модны бортоготой тарьцаар нөхөн сэргээх, ойжуулалтын ажлын арчилгааны ажлын зардалд нөхөн тарилтын, ойн хөнөөлт шавж, өвчний судалгааны ажлын, ойн түймрээс урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах, зэрэг зардлууд гарна. Зардлыг 2 жилээр тооцов.

д/д	Зардлын төрөл	1 га талбайд зарцуулагдах нэг жилийн зардлын хэмжээ /төгрөг/
1.	Нөхөн тарилтын зардал	789,500.00
2.	Ойн хөнөөлт шавж, өвчний судалгааны ажлын зардал	5,000.0
3.	Ойн түймрээс урьдчилан сэргийлэх хамгаалах зардал	210,000.0
ДҮН		1,000,000.00

Нөхөн тарилтын аргачлал. Нэг жилд нийт ойжуулсан талбайн 25 хувьд нь нөхөн тарилт хийнэ. Ойжуулалтын үед 1 га талбайд 1300 ширхэг бортоготой тарьц суулгадаг бөгөөд 10 хувь нь буюу 130 ширхэг бортоготой тарьц суулгахаар тооцно.

Доройтсон ойг нөхөн сэргээх, ойжуулах, арчлах ажлыг гэрээгээр гүйцэтгэх байгууллага нь ойжуулалт, тарьц суулгацын стандартуудыг мөрдөж ажиллана.

Д/д	СТАНДАРТЫН НЭР
1	Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн зааварчилгаа MNS 4969:2000
2	Шилмүүст төрлийн модны суулгац. Техникийн шаардлага MNS 6139:2010
3	Мод сөөгний тарьц. Техникийн шаардлага MNS 6140:2010
4	Мод сөөгний үр тарьсны дараа арчлах. Ерөнхий шаардлага MNS 6253:2011
5	Суулгацын нүхийг бэлтгэх, суулгах. Ерөнхий шаардлага MNS 6258-1:2011
6	Мод сөөгний суулгац арчлах MNS 6258-2:2011